

Nederlandse Mededingingsautoriteit

BESLUIT

Besluit van de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit als bedoeld in artikel 41c, eerste lid van de Elektriciteitswet 1998.

Nummer: 102370_11/8

Betreft zaak: Besluit tot vaststelling van de maximum nettarieven elektriciteit voor het jaar 2007 voor TenneT TSO B.V.

Inleiding

1. De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (hierna: de Raad) stelt op grond van artikel 41c, eerste lid van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet), de tarieven, die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid van de E-wet, jaarlijks vast (hierna: nettarieven).
2. Onderhavig besluit betreft de vaststelling van de nettarieven voor TenneT TSO B.V. voor het jaar 2007 met uitzondering van de maand januari.

Wettelijke context

3. Op grond van artikel 40 van de E-wet worden de tarieven voor de diensten ter uitvoering van de taken, genoemd in artikel 16, eerste lid van de E-wet, vastgesteld overeenkomstig artikel 41 van de E-wet tot en met 41d van de E-wet.
4. Ingevolge artikel 41, eerste lid van de E-wet stelt de Raad na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en met de representatieve organisaties van partijen op de elektriciteitsmarkt de methode tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering, van de kwaliteitsterm en van het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld, vast. Dit doet de Raad met inachtneming van het belang (ten behoeve van afnemers) dat de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd door middel van marktwerking.

5. Ingevolge artikel 41a, eerste lid van de E-wet stelt de Raad ten behoeve van het voorstel, zoals bedoeld in artikel 41b van de E-wet, voor iedere netbeheerder afzonderlijk voor een periode van tenminste drie en ten hoogste vijf jaar het volgende vast:
 - a. de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering,
 - b. de kwaliteitsterm, en
 - c. het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld.

6. Ingevolge artikel 41b, eerste lid van de E-wet zendt iedere netbeheerder jaarlijks een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid van de E-wet. Hierbij neemt de netbeheerder in acht:
 - a. het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken,
 - b. de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 36 van de E-wet,
 - c. het bepaalde bij of krachtens artikel 41a van de E-wet, en
 - d. de formule

$$\pi_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100}\right) \cdot \pi_{t-1},$$

waarbij:

π_t = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in het jaar t en het op basis van artikel 41a, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

π_{t-1} = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in het jaar t-1 en het op basis van artikel 41a, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft.

7. De rekenvolumina, die netbeheerders gebruiken bij het voorstel als bedoeld in artikel 41b van de E-wet, zijn gebaseerd op daadwerkelijk gefactureerde volumina in eerdere jaren of worden door de Raad geschat indien deze betrekking hebben op nieuwe tarieven, ingevolge artikel 41, vijfde lid van de E-wet. Ingevolge artikel 41a, tweede lid van de E-wet kan de Raad de rekenvolumina gedurende de reguleringsperiode wijzigen.
8. Ingevolge artikel 41c, tweede lid van de E-wet heeft de Raad de mogelijkheid om de tarieven die zullen gelden in de periode t te corrigeren, indien de tarieven die golden in de periode of periodes voorafgaand aan periode t zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de Raad, indien hij de beschikking had over juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate zouden afwijken van de vastgestelde tarieven. Op grond van dezelfde bepaling heeft de Raad tevens de mogelijkheid om tarieven te corrigeren indien deze zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijke gegevens daarvan afwijken. De Raad stelt derhalve vast dat hij bevoegd is om te corrigeren voor schattingsfouten.
9. Ingevolge artikel 41c, eerste lid van de E-wet stelt de Raad de tarieven, die kunnen verschillen voor de verschillende netbeheerders en voor onderscheiden tariefdragers, jaarlijks vast.
10. Op 23 november 2006 is de E-wet gewijzigd. Het gaat hierbij om de wet tot wijziging van de E-wet en van de Gaswet in verband met nadere regels omtrent een onafhankelijk netbeheer¹ (hierna: Wet Onafhankelijk Netbeheer). Ingevolge artikel X van de Wet Onafhankelijk Netbeheer wordt in verband met de overdracht van 110/150 kV-netten door de regionale netbeheerders aan de beheerder van het landelijk hoogspanningsnet, de derde reguleringsperiode beperkt tot het jaar 2007. De derde reguleringsperiode was eerder per besluit van 27 juni 2006 met kenmerk 102106-89 vastgesteld op de jaren 2007 tot en met 2009.

¹ Zie Stb. 2006, 614.

Gevolgde procedure

TarievenCode Elektriciteit

11. Op 30 september 1999 is, bij besluitnummer 002, het besluit tot vaststelling van de tariefstructuren (hierna: TarievenCode Elektriciteit), zoals bedoeld in artikel 27 van de E-wet, tot stand gekomen. Dit besluit geeft de elementen en wijze van berekening weer van het tarief waarvoor afnemers zullen worden aangesloten op het net, van het tarief waarvoor transport van elektriciteit ten behoeve van afnemers zal worden uitgevoerd en van het tarief waarvoor systeemdiensten zullen worden verricht en de energiebalans wordt gehandhaafd. De TarievenCode Elektriciteit is het laatst gewijzigd bij besluit van 26 september 2006 met kenmerk 102342/6.

Vaststelling en uitvoering methodebesluiten

12. Met het besluit van 27 juni 2006 met kenmerk 102106-89 heeft de Raad de methode vastgesteld voor de vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering (hierna: x-factor) en van het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld voor de derde reguleringsperiode (hierna: methodebesluit x-factor en rekenvolume).
13. Met het besluit van 27 juni 2006 met kenmerk 102282-21 heeft de Raad de methode tot vaststelling van de kwaliteitsterm (hierna: q-factor) vastgesteld voor de derde reguleringsperiode (hierna: methodebesluit q-factor).
14. Bij besluit van 5 september 2006 met kenmerk 102140_16/3 heeft de Raad voor TenneT TSO B.V. de x-factor vastgesteld op 1,1 per jaar voor de derde reguleringsperiode.
15. Bij besluit van 5 september 2006 met kenmerk 102141_16/3 heeft de Raad voor TenneT TSO B.V. de q-factor vastgesteld op 0,0 per jaar voor de derde reguleringsperiode.
16. Bij besluit van 5 september 2006 met kenmerk 102142_16/3 heeft de Raad voor TenneT TSO B.V. het rekenvolume vastgesteld voor de derde reguleringsperiode.

Tarievenvoorstel

17. Op 15 september 2006 heeft de Raad het informatieverzoek "NE-TAR-06-09" (hierna: tarievenverzoek) in concept naar TenneT TSO B.V. gestuurd met het verzoek voor 1 oktober 2006 het tarievenvoorstel, zoals bedoeld in artikel 41b, eerste lid van de E-wet (hierna: tarievenvoorstel), bij de Raad in te dienen. In dit tarievenverzoek zijn de correcties in de tarieven voor het jaar 2007, zoals bedoeld in randnummer 26, en de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (hierna: cpi), zoals bedoeld in artikel 41b, eerste lid van de E-wet, bekendgemaakt. De hoogte van de cpi voor het jaar 2007 is door het Centraal Bureau voor de Statistiek berekend en bedraagt 1,4.
18. De bekendmaking van de correctie in de tarieven voor het jaar 2007 als gevolg van de schattingsfout van de x-factor over de jaren 2004 tot en met 2006 is onder voorbehoud van wijziging van het ontwerp van het nacalculatiebesluit² gedaan. Het definitieve besluit met kenmerk 102360-12 heeft niet geleid tot een andere correctie in de tarieven.
19. Op 21 september 2006 heeft de Raad het definitieve tarievenverzoek naar TenneT TSO B.V. gestuurd.
20. Op 3 oktober 2006 heeft de Raad het tarievenvoorstel van TenneT TSO B.V. ontvangen.
21. Op 10 oktober 2006 heeft de Raad de tarievenvoorstellen van de netbeheerders elektriciteit ter inzage gelegd en gepubliceerd op de internetpagina van de Directie Toezicht Energie van de Nederlandse Mededingingsautoriteit (www.dte.nl). Hiervan is op 11 oktober 2006 melding gemaakt in de Staatscourant³.
22. Op 24 oktober 2006 heeft de Vereniging voor Energie, Milieu en Water (hierna: VEMW) naar aanleiding van de terinzagelegging een zienswijze ingediend. In een latere paragraaf wordt hier verder op ingegaan.

² Ontwerpbesluit van 10 augustus 2006 met kenmerk 102360-1.

³ Stcrt. 11-10-2006, nr. 198, p. 14.

Correcties in tarieven

23. Met het besluit van 4 mei 2004 met kenmerk 101685-39 heeft de Raad de TarievenCode Elektriciteit gewijzigd vastgesteld met als gevolg dat het Landelijk Uniform Producententransporttarief (hierna: LUP) met ingang van 1 juli 2004 op nul is gesteld. Ingevolge dit besluit ontvangen regionale netbeheerders een correctie in de tarieven voor gedeerde inkomsten en de gestegen inkoopkosten als gevolg van de op-nul-stelling van het LUP.
24. Met het besluit van 20 april 2005 met kenmerk 101726-35 heeft de Raad de TarievenCode Elektriciteit gewijzigd vastgesteld met als gevolg dat aan afnemers die per jaar 150 MWh of meer invoeden op het net (lager dan HS-niveau) een vergoeding wordt uitgekeerd. Met deze regeling worden afnemers gecompenseerd voor uitgespaarde netverliezen (hierna: RUN). Ingevolge dit besluit dienen regionale netbeheerders een correctie in de tarieven te krijgen voor gestegen inkoopkosten als gevolg van de invoering van de RUN.
25. Met het besluit tot correctie van de tarieven van regionale netbeheerders over de jaren 2004 tot en met 2006 met kenmerk 102360-12 (hierna: nacalculatiebesluit)⁴ wordt een nadere invulling gegeven aan een eerder genomen besluit⁵. Hiermee wordt de schattingsfout van de x-factor over de jaren 2004 tot en met 2006 voor een deel verwerkt in de tarieven van het jaar 2007.
26. Op 15 september 2006 heeft de Raad aan TenneT TSO B.V. de resultaten bekend gemaakt van de correctie in de tarieven voor het jaar 2007 als gevolg van:
1. de op-nul-stelling van het LUP;
 2. de invoering van de RUN; en
 3. de schattingsfout van de x-factor over de jaren 2004 tot en met 2006.

⁴ Het nacalculatiebesluit wordt tegelijkertijd met onderhavig besluit genomen.

⁵ Besluit tot vaststelling van de methode van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering ingevolge artikel 41, vierde lid van de Elektriciteitswet 1998 met kenmerk 100947-82 van 12 september 2003.

Beoordeling reactie VEMW

27. VEMW merkt in haar zienswijze op dat de tarievenvoorstellen van regionale netbeheerders elektriciteit opvallende tariefstijgingen bevatten. VEMW vraagt zich af wat dit betekent voor de behaalde inkomsten van netbeheerders. VEMW geeft aan dat de inkomsten van netbeheerders met de doelmatigheidskorting (x-factor) van 1,1% zou moeten dalen. Echter, VEMW ziet dit niet terug. Verder constateert VEMW dat een aantal tarieven wordt voorgesteld voor het jaar 2007 waar geen rekenvolume voor is vastgesteld. VEMW vindt dit niet acceptabel, omdat netbeheerders meer inkomsten dan wettelijk toegestaan kunnen realiseren.
28. De Raad merkt op dat de toegestane inkomsten van netbeheerders worden bepaald door de toegestane inkomsten uit een voorgaand jaar met een correctie voor cpi, x-factor en de q-factor, zoals weergegeven in randnummer 6. Voor het jaar 2007 bedraagt de cpi 1,4, de x-factor is gelijk voor alle netbeheerders en bedraagt 1,1 en de q-factor verschilt per netbeheerder en bedraagt ten minste -0,1 en ten hoogste 0,6. De inkomsten van netbeheerders stijgen in het jaar 2007 (ten opzichte van 2006) hiermee minimaal 0,2% en maximaal 0,9% (afgerond).
29. De Raad merkt ook op dat de tarieven van netbeheerders in het jaar 2007 worden beïnvloed door correcties genoemd in randnummer 26. Deze correcties komen voort uit eerdere besluiten van de Raad. De correctie vanwege de op-nul-stelling van het LUP heeft ook in het jaar 2006 plaatsgevonden. Deze correctie in het jaar 2007 leidt niet tot een stijging van de inkomsten in het jaar 2007. De overige correcties zijn nieuw en verhogen de inkomsten van netbeheerders met circa 1,5%.
30. Aldus is er een stijging van de inkomsten van netbeheerders in het jaar 2007 van circa 1,7% tot circa 2,4%. De stelling van VEMW dat de inkomsten van netbeheerders in het jaar 2007 per saldo met 1,1% zou moeten dalen is derhalve onjuist.
31. De Raad heeft net als VEMW geconstateerd dat enkele voorstellen voor tarieven van netbeheerders soms hoge tariefstijgingen bevatten. De Raad heeft in de meeste gevallen deze tariefstijgingen gehonoreerd. De belangrijkste redenen hiervoor zijn als volgt.
 1. Netbeheerders hebben de mogelijkheid om de toegestane inkomsten te verdelen over hun tarieven. Hier dient een kostenargument voor te zijn. De correctie van de tarieven door de invoering van de RUN heeft bijvoorbeeld betrekking op verhoogde kosten voor netbeheerders in de hogere deelmarkten. In deze deelmarkten zijn dan meer dan gemiddelde tariefstijgingen waar te nemen.

2. De Raad is een voorstander van harmonisatie van tarieven. Indien netbeheerders, die groepsmaatschappij zijn, tarieven willen harmoniseren, treden soms meer dan gemiddelde tariefschommelingen op. De Raad streeft hierbij naar minimale tariefschommelingen. Echter, sommige tariefstijgingen kunnen desondanks meer dan gemiddeld zijn.
32. De Raad merkt op dat VEMW juist heeft geconstateerd dat netbeheerders in sommige gevallen tarieven voorstellen waar geen rekenvolume voor is vastgesteld. De Raad vindt dat hier goede redenen voor zijn. Er dient onderscheid gemaakt te worden tussen éénmalige aansluittarieven en overige tarieven. Tariefelementen die betrekking hebben op éénmalige aansluittarieven kennen geen rekenvolumes. Voor deze tariefelementen kunnen de volumes ieder jaar significant verschillen. Dit is ook aangegeven in randnummer 14 van Bijlage B van het methodebesluit x-factor en rekenvolume. Voor de overige tarieven geldt dat er in beginsel wel rekenvolumes dienen te zijn indien een tarievenvoorstel wordt gedaan. Het gaat hierbij om tariefelementen van netbeheerders waar op ieder moment volume gerealiseerd kan worden, maar waar toch geen volume is gerealiseerd en waar geen goede schattingen voor te maken zijn. Een foute schatting zou een onredelijke belasting van de inkomsten van netbeheerders kunnen zijn. De Raad kiest er daarom voor om de rekenvolumes hiervoor vast te stellen zodra gerealiseerde volumes beschikbaar zijn.

Beoordeling tarievenvoorstel

33. De Totale Inkomsten van het jaar 2006 voor TenneT TSO B.V. zijn als uitgangspunt genomen voor het vaststellen van de nettatarieven voor het jaar 2007. Op deze Totale Inkomsten heeft de Raad voor het jaar 2007 de formule, zoals beschreven in randnummer 6, toegepast. Aldus heeft de Raad berekend dat de Totale Inkomsten voor het jaar 2007 voor TenneT TSO B.V. EUR 47.043.599 bedragen. Vervolgens heeft de Raad de correcties in de tarieven uitgevoerd zoals bedoeld in randnummer 26.
34. De Raad heeft het op 3 oktober 2006 ontvangen tarievenvoorstel van TenneT TSO B.V. beoordeeld aan de hand van artikel 41b, eerste lid van de E-wet. Dit houdt ondermeer in dat de Raad het tarievenvoorstel heeft getoetst aan de TarievenCode Elektriciteit. Verder heeft de Raad vastgesteld dat de inkomsten die met de rekenvolumes worden behaald bij dit voorstel overeenkomen met of lager zijn dan de door de Raad berekende Totale Inkomsten voor het jaar 2007 inclusief de correcties in de tarieven in het jaar 2007.
35. In bijlage 2 van onderhavig besluit zijn de deelmarktgrenzen van de transporttarieven bijgevoegd.

Besluit

36. Gelet op de beoordeling van het voorstel voor de nettarieven, luidt het besluit als volgt:

De Raad stelt de maximum nettarieven van TenneT TSO B.V. vast voor het jaar 2007 met uitzondering van de maand januari volgens bijlage 1 bij dit besluit.

37. Van dit besluit zal mededeling worden gedaan in de Staatscourant. Dit besluit zal worden gepubliceerd op de internetpagina van DTe (www.dte.nl) en ter inzage liggen ten kantore van de Raad.

38. Dit besluit treedt in werking op 1 februari 2007.

Den Haag,

Datum: 31 januari 2007

De Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit,
namens deze:

w.g.

Mw. ir. M. Huussen MBA
Clustermanager Netbedrijven

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit, Juridische Dienst, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Raad van Bestuur van de Nederlandse Mededingingsautoriteit verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.